

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

*О. В. Губарь. к. е. н., доцент, Запорізький національний технічний університет,
elena-gubar@mail.ru*

Методологія дослідження. Результати отримані за рахунок застосування методів: абстракції – при розгляді конкурентоспроможності як явища та показника певної галузі; аналізу та синтезу – при дослідженні перспектив розвитку харчової промисловості; статистичного – при визначенні конкурентоспроможних товарних груп харчової промисловості; матричного – при формуванні портфеля товарних груп харчової промисловості.

Результати. У статті здійснено теоретичне узагальнення поняття «конкурентоспроможність харчової галузі». Обґрунтовано доцільність використання матричної методики для визначення потенційно конкурентоспроможних товарних груп харчової промисловості на світовому ринку. Виконано класифікацію товарних груп харчової промисловості за конкурентним рівнем. Проаналізовано перспективи та можливості розвитку конкурентоспроможності харчової промисловості України в умовах євроінтеграційних процесів.

Новизна. Проаналізовано конкурентні переваги харчової промисловості України та визначено її перспективи в умовах євроінтеграції.

Практична значущість. Результати наукового дослідження будуть корисними для суб'єктів економічної діяльності, які функціонують в євроінтеграційних умовах.

Ключові слова: конкурентоспроможність, харчова промисловість, конкурентоспроможність харчової промисловості, оцінка, матричний метод визначення конкурентоспроможних товарних груп харчової промисловості, євроінтеграція.

Література

1. Оцінка впливу Угоди про асоціацію / ЗВТ між Україною та ЄС на економіку України : наукова доповідь [Електронний ресурс] / за ред. акад. НАН України В.М.Гейця, чл.-кор. НААН України, д-ра екон. наук Т. О. Осташко, чл.-кор. НАН України, д-ра екон. наук Л. В. Шинкарук ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». – К., 2014. – 102 с. – Режим доступу до даних: http://ief.org.ua/wp-content/uploads/2013/06/N_dop_Ostashko14.pdf

Otsinka vplyvu Ugody pro asotsiatsiiu / ZVT mizh Ukrainoiu ta ES na ekonomiku Ukrainy: naukova dopovid [Assessing the impact of AA / FTA between Ukraine and the EU on Ukraine's economy] [electronic resource] / za red. akad. NAN Ukrainy V. M. Geyjtsya, chl.-kor. NAAN Ukrainy, d-ra ekon. nauk T. O. Ostashko, chl.-kor. NAN Ukrainy, d-ra ekon. nauk L. V. Shynkaruk ; NAS of Ukraine, GI «Institute of Economics and forecasting of NAS of Ukraine». – K., 2014. – 102 p. – Access mode to the data : http://ief.org.ua/wp-content/uploads/2013/06/N_dop_Ostashko14.pdf

2. Зінчук Т. О. Європейська інтеграція: проблеми адаптації аграрного сектора економіки України: моногр. / Т. О. Зінчук. – Житомир : ДВНЗ «Держ. агрокол. ун-т», 2008. – 384 с.

Zinchuk T. O. *Yevropeyska integratsiia: problemy adaptatsii agrarnogo sektora ekonomiky Ukrainy* : monogr. [European integration: adaptation problems of the agricultural sector Ukraine] / T. O. Zinchuk. – Zhytomyr : DVNZ «Derzh. agroekol. un-t», 2008. – 384 p.

3. Школьніий О. До проблеми формування Україною конкурентної стратегії експортоорієнтованих галузей АПК / О. Школьніий // Економіка України. – 2003. – № 5. – С. 54–59.

Shkolnyy O. *Do problemy formuvannia Ukrainoiu konkurentnoi strategii eksportoorientovanykh galuzey APK* [The formation problem of Ukraine competitive strategy of export-oriented industries agroindustrial sector] / O. Shkolnyy // Ekonomika Ukrainy. – 2003. – № 5. – P. 54–59.

4. Рау В. В. Конкурентоспособность агропродовольственных систем: возможности и факторы роста / В. В. Рау // Проблемы прогнозирования. – 2007. – № 2. – С. 32–44.

Rau V. V. *Konkurentosposobnost agroprodovolstvennykh sistem: vozmozhnosti i faktory rosta* [The competitiveness of agrifood systems: opportunities and growth factors] / V. V. Rau // Problemy prognozirovaniia. – 2007. – № 2. – P. 32–44.

5. Papageorgiou A. Sustainable development as a solution to agricultural competitiveness: the case of Greece in the era of European integration / Journal of Central European Agriculture. – 2012. – 13(3). – P. 458–474.

Papageorgiou A. *Sustainable development as a solution to agricultural competitiveness: the case of Greece in the era of European integration* / Journal of Central European Agriculture. – 2012. – 13(3). – P. 458–474.

6. Транченко О. М. Оцінка галузевої конкурентоспроможності (на прикладі агропромислового комплексу) [Електронний ресурс] / О. М. Транченко. – Режим доступу до даних : [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecchado_2013_9-10\(2\)_3.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecchado_2013_9-10(2)_3.pdf)

Tranchenko O. M. *Otsinka galuzevoi konkurentospromozhnosti (na prykladi agropromyslovogo kompleksu)* [Assessment of Industrial Competitiveness (for example agriculture)] [electronic resource] / O. M. Tranchenko. – Access mode to the data : [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecchado_2013_9-10\(2\)_3.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecchado_2013_9-10(2)_3.pdf).

7. Песковский П. А. Методы измерения специализации международной торговли агропродовольственной продукцией / П. А. Песковский // Методичні основи сучасного дослідження в аграрній економіці: матеріали міжнар. наук.-теорет. конф., 3–5 берез. 2005 р.: в 3-х ч. – Житомир : Вид-во «Держ. агрокол. ун-т», 2005. – Ч. 2. – С. 7–11.

Peskovskiy P. A. *Metody izmereniya spetsializatsii mezhdunarodnoy trgovli agroprodovolstvennoy produktsiyey* [Methods for measuring the specialization of international trade agri-food products] / P. A. Peskovskiy // Metodichni osnovy suchasnogo doslidzhennia v agrarniy ekonomitsi: materialy mizhnar. nauk.-teoret. konf., 3–5 berez. 2005 r.: v 3–h ch. –

Zhitomir : Vyd-vo «Derzh. agroekol. un-t», 2005. – Ch. 2. – P. 7–11.

8. Шевченко М. М. Систематизація сучасних методів оцінки міжнародної конкурентоспроможності підприємств промислових галузей / М. М. Шевченко // Вісник економіки транспорту і промисловості. – Харків : УкрДАЗТ, 2004. – вип. 5–6. – С. 111–116.

Shevchenko M. M. *Systematyzatsiia suchasnykh metodiv otsinky mizhnarodnoi konkurentospromozhnosti pidpnyemstv promyslovykh galuzey* [Systematics modern methods for assessing the international competitiveness of enterprises industries] / M. M. Shevchenko // Visnik ekonomiky transportu i promyslovosti. – Harkiv : UkrDAZT, 2004. – vup. 5–6. – P. 111–116.

9. Шорохов В. П. Оценка конкурентоспособности региона / В. П. Шорохов, Д. Н. Колькин // Проблемы прогнозирования. – 2007. – № 1. – С. 92–100.

Shorokhov V. P. *Otsenka konkurentosposobnosti regiona* [Evaluation of regional competitiveness] / V. P. Shorokhov, D. N. Kolkina // Problemy prognozirovaniya. – 2007. – № 1. – P. 92–100.

10. Статистичний збірник «Зовнішня торгівля України товарами та послугами» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Statystychnyy zbirnyk «Zovnishnia torgivlia Ukrainy tovaramy ta poslugamy» [Statistical Yearbook «Ukraine's foreign trade in goods and services»] [electronic resource]. – Access mode to the data : <http://www.ukrstat.gov.ua/>

11. Пономаренко Є. В. Методичний підхід до оцінки конкурентоспроможності галузей машинобудування України [Електронний ресурс] / Є. В. Пономаренко. – Режим доступу : http://www.problecon.com/pdf/2011/3_0/39_41.pdf

Ponomarenko E. V. *Metodychnyy pidkhid do otsinky konkurentospromozhnosti galuzey mashynobuduvannia Ukrainy* [The methodical approach to assessing competitiveness engineering industries Ukraine] [electronic resource] / E. V. Ponomarenko. – Access mode to the data : http://www.problecon.com/pdf/2011/3_0/39_41.pdf

12. Чорний В. В. Методичні підходи до оцінки конкурентоспроможності залізниць на ринку вантажних перевезень [Електронний ресурс] / В. В. Чорний. – Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1531>

Chornyy V. V. *Metodychni pidkhody do otsinky konkurentospromozhnosti zaliznyts na rynku vantazhnykh perevezhen* [Methodological approaches to assessing the competitiveness of railways in the freight market] / V. V. Chornyy. – Access mode to the data : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1531>.

13. Андрушкевич М. Систематизація методичних підходів до оцінювання конкурентоспроможності підприємств на засадах маркетинг-логістичного забезпечення / М. Андрушкевич. – Режим доступу : http://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/2011_6_4/028-032.pdf.

Andrushkevych M. *Systematyzatsiia metodychnykh pidkhodiv do otsiniuvannia konkurentospromozhnosti pidpryemstv na zasadakh marketyng-logistychnogo zabezpechennia* [Organizing methodological approaches to the assessment of the competitiveness of enterprises on the basis of marketing logistics] / M. Andrushkevych. – Access mode to the data : http://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/2011_6_4/028-032.pdf.

14. Оцінка перспектив та можливостей для агропромислового комплексу України внаслідок підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом: аналіт. запис. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/articles/1633/>

Otsinka perspektiv ta mozhyvostey dlia agropromyslovogo kompleksu Ukrainy vnaslidok pidpysannia Ugody pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu ta Jevropeyskym Soiuzom: analit. zapys. [Estimation of prospects and opportunities for agriculture Ukraine as a result of the Association Agreement between Ukraine and the European Union] [electronic resource]. – Access mode to the data : <http://www.niss.gov.ua/articles/1633/>.

15. Вплив створення поглибленої та всеохоплюючої ЗВТ між ЄС та Україною на торгівлю сільськогосподарськими товарами [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ier.com.ua/files/publications/News/2013/PolPap_01-2013_DCFTA_ukr.pdf

Vplyv stvorennia poglyblenoї ta vseokhopliuiuchoї ZVT mizh JeS ta Ukrainoiu na torgivliu silskogospodarskymu tovaramy [The impact of a deep and comprehensive free trade area between the EU and Ukraine on trade in agricultural products] [electronic resource]. – Access mode to the data: http://www.ier.com.ua/files/publications/News/2013/PolPap_01-2013_DCFTA_ukr.pdf.